

Dingsdag

den 12 September.

NOTIFICATIE.

DE STAATSRAAD, GOVERNEUR DER
PROVINCIE GELDERLAND,

Brengt, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen dezer Provincie, dat door den Heer Opperhoutvester voor de Noordelijke Provinciën, met overleg van Heeren Gedeputeerde Staten, is vastgesteld:

1°. Dat de groote jagt zal geopend zijn op den achttienden September aanstaande, zonder dat nogtans zal mogen gejaagd worden op bouwlanden, waarop de oogst nog niet is afgeloopen, en dat deselve met den 31sten December dezes jaars sluit zal gesloten zijn.

2°. Dat de lange jagt niet meer dan drie dagen in de week, en wel alleen des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, zal mogen uitgeefend worden.

3°. Dat op éénen dag niet meer dan vijf hazen door dentelfden figer vallen mogen gevangen of geschoten worden.

En opdat niemand hieromtrent eenige onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal deze alom worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks behoort, en voorts in de Arnheemsche Courant worden geïnserceerd.

Arnhem den 8ten September 1837.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN HEECKEREN VAN KELL.

FRANKFORT, den 8ten September.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Willem van Oranje is den 6den, onder den naam van den graaf van Buren, te Bonn aangekomen en heeft 's anderen daags morgens zijne reis naar Zwitserland voortgezet.

Berigten uit Rome melden, dat ofschoon de pauselijke residentie in het Quirinaal geheel is afgesloten, nogtans onderscheidene pauselijke bedienden door de cholera aangetast en aan dezelve gestorven zijn. Ook is de ziekte in onderscheiden nonnenkloosters doorgedrongen. Van de geestelijken, die ons vermelden van het toornement noozich, worden onder allen de Jezuiten als de onverschrokkenste geroemd, alsmede de Kapucyners, die in hospitalen de zieken bijstand verleenen. Daarentegen zijn er eenige geneesheeren, die niet naar de cholera-ziekten willen gaan, en de regering heeft deswege een bekendmaking uitgevaardigd, dat aan zoodanige geneesheeren voortaan de uitoefening van hun beroep zal verboden zijn.

BERLIJN, den 6den September.

De cholera is tegenwoordig het voornaamste onderwerp, waarover in deze hoofdstad gesproken wordt. Van dag tot dag hoopt men, dat dezelve zal afnemen, en het eerst waarnaar 's morgens in de couranten gezien wordt is het cholera-berigt van den vorigen dag. Een groote troost der gezonden is, dat werkelijk in de meeste gevallen onmatigheid of veronachtzaming kunnen aangewezen worden. Dit blijft niet onopgemerkt; nadenkenden worden over 't algemeen voorzigtig in de levenswijze, en misschien kan de ziekte nog dienstbaar worden, om de matigheids-genootschappen, welke thans zoo zeer in aanmerking komen uit te breiden, en grooten opgang te verschaffen.

Van den 5den op den 6den zijn te Berlijn 70 personen door de cholera aangetast en 32 aan dezelve overleden.

De gezamenlijke commissie heeft, ten behoeve der bestaande bepalingen, een en vijftig hulp-commissies benoemd, wier voornaamste werkzaamheid daarin bestaat, om degenen die door de cholera aangetast zijn, bevorderlijk te wezen in de erlanging van geneeskundige en andere hulp, voor de voorloopige verzorging van hulpeloos achtergeblevenen en in gegeven omstandigheden voor de onverwijde beveiliging van de nalatenschap zorg te dragen, alsmede voor de noodige reiniging en zuivering van goederen en zieken vertrekken en het tijdig begraven der overledenen. Alle geneesheeren zijn, ingevolge hunnen eed, verplicht, om degenen die hunne hulp noodig hebben, dadelijk bijstand te verleenen, en er zijn beschikkingen gemaakt, dat in het lokaal van elke hulp-commissie een lijst der geneesheeren veehanden is, ten einde op elk uur van den dag opgave kan gedaan worden van de woning van andere geneesheeren, ingeval degenen, wier bijstand is gevraagd, niet meer aan te treffen zijn.

— Een der Duitsche dagbladen behelst het volgende berigt uit Silezië: Niet veel minder verwoestend dan in 1831 openbaart zich tegenwoordig de cholera bij ons. Al raapt zij in de hoofdstad niet zoo

viele slagtoffers weg, als toenmaals, zoo vallen er ook den te meer op het platte land. Er zijn dorpen, waar menig huisgezin geheel is gestorven is. Van de hevig aangestoken wordt nauwelijks een derde gedeelte gered; terwijl ligte aanvallen zonder eenige geneeskundige hulp binnen weinige uren overgaan. Zonderling en nieuw verschijnt deze ziekte daarin, dat zij in twee nevens elkander liggende plaatsen in de een volstrekt doodlijk en in de andere ligt voorbijgaande is. Merkwaardig is het ook, dat bijna alle plaatsen, waar zij van gevaarlijken aard is, noordwestelijk hoogten en zuidoostelijk water hebben. In 1831 is hetzelve waargenomen. Waar wateruitdamping zich op hoogten en de elektriciteit neutraliseeren is de ziekte het meest heerschende.

ZWITSERLAND.

Het dagblad van Thurgau behelst het volgende: Met genoegzaam men bij ons de opmerking, dat de Fransche regering heeft afgezien van het plan, dat zij in een oogenblik van onthoudige vrees schrik gevormd te hebben, en volgens hetwelk de wegzending van Koning Lodewijk Napoleon uit ons koninkrijk en de afwijzing van de gevorderd worden. Moet ook het Fransche gezantschap daartoe aanvraag gedaan hebben, zoo zou dezelve waarschijnlijk op eene voegzame wijze van de hand gewezen zijn; want zoodra de mogelijkheid van zoodanigen stap ter sprake kwam, lieten alle partijen in Zwitserland zich onbevimpeld tegen den bedoelden maatregel hooren.

LONDEN, den 6den September.

H. H. Belgische M. M., wier verblijf bij H. M. Victoria, op het kasteel te Windsor, steeds voortduurt, zullen in den loop dezer week alerwaarschijnlijk ook Claremont, het nog aan Koning Leopold toebehoorende buitengoed, bezpeken.

— Het getal der reeds op het kasteel te Windsor zich bevindende ministers en andere voornamen personen, bij gelegenheid van het thans plaats vindende bezoek van H. H. Belgische M. M., is gisteren met den minister S. Riee en den hertog van Wellington vergroot geworden.

— Door H. M. Victoria is eene commissie van 4 personen benoemd, en van hare taak is het om te onderzoeken naar den toestand van de lants buiten verkwandheid zijnde wevers in dit vereenigd rijk te zamen.

— Gisteren ochtend, ongeveer ten drie ure, zijn de stoombooten de Monarch en de Apollo, op de hoogte van Northfleet Hope, tegen elkander aangestooten, en ten gevolge daarvan is laatstgenoemde boot, welke de kleinste was en op welke zich een vijf en twintigtal passagiers, behalve het scheepsvolk, bevond, kort daarna gezonken. Gelukkig zijn echter alle passagiers, behalve twee kinderen en de hofmeester, door den spoeligen overgang op den Monarch den dood ontkomen. Overvrijd zijn door de eigenaars van de Apollo de noodige maatregelen ter ligting van gemelde boot en ter terugbekoming van de drie lijken genomen.

— Berigten uit Lissabon, tot den 28sten Augustus, melden, dat de legermagt van den markies Saldanha en den hertog van Terceira, welke op ruim 4000 man begroot wordt, reeds de Loires was aangekomen, op acht mijlen afstands van de hoofdstad, wier toestand behalve langzoo hagchelijker werd, terwijl ook alle pogingen, om een nieuw ministerie zamen te stellen, vruchteloos gebleven waren.

PARIS, den 7den September.

De hertog van Nemours is gisteren op den middag van St. Cloud naar Marseille vertrokken, en zal den 12den van de Adriatische kust te Ancone, voor zijn vertrek naar de stad Venetie onderhouden met den minister van oorlog gehad.

— Men verzekert dat de toestemming van Z. H. den Paus, voor het huwelijk tusschen den neef des Konings van Wurtemberg en de prinses Maria van Orleans reeds ontvangen is. (In een Duitsch blad wordt thans ook verzekerd dat de bezwaren, welke tegen dit huwelijk bestonden, geheel uit den weg waren geruimd).

— De zoon van den maarschalk Rapp, kapitein in Beijersche dienst, is alhier aangekomen, en heeft vergunning gevraagd om de onderneeming tegen Constantine, evenvondig als vrijwilliger bij te wonen.

In hoedanigheid van schilder zal deze expeditie worden bijgewoond door den heer Jules Rigo, een jong, veelbelovend kunstenaar, wiens schilderstukken, op het Museum van Versailles prijkende, de aandacht zeer hebben tot zich getrokken.

Barrore 6 September.

Te Pampeluna was den 3den de stand van zaken nog altijd dezelfde. Den 1sten had er te Lambier eene beweging, doch ook niet

plaats gehad. *Espartero* is den 1sten te Daroca aangekomen en heeft zich met *Oraa* vereenigd om den vijand naar Calamocha te vervolgen. Hij heeft zijne demissie als minister van oorlog gegeven en is in die betrekking door den generaal *San Miguel* vervangen. De markies *de las Amarillas*, van Madrid komende en naar Parijs gaande, is alhier aangekomen.

Van den 8ten September.

— Van regeringswege zijn de volgende belangrijke uit Portugal over Bayonne ontvangene telegrafische tijdingen bekend gemaakt:

«Den 24sten Augustus is de Koningin van Portugal gelukkig van eenen zoen verlost.

«Den 25sten is de maarachalk *Saldanha* te Lissabon binnengerukt en heeft aldaar het Charter hersteld. De Portugeesche afdeeling in Spanje heeft dat Charter in de omstreken van Salamanca uitgeroepen en den weg naar Portugal ingeslagen.»

— Betreffende de Spaansche aangelegenheden is per telegraaf, behalve de gisteren door ons medegedeelde dépêche, nog de tijding ontvangen dat de generaal *Vigo* den 27sten Augustus zich in het gezigt bevond van *Zarateguy*, die Solas bezet hield. De provincien *Soria*, *Burgos* en de omliggende zijn in staat van beleg verklaard.

Uit de door den *Moniteur* heden publiek gemaakte télégrafische dépêche blijkt, dat de Koningin van Portugal eindelijk het toppunt harer wenschen bereikt, en zelve haar gouvernement omverre geworpen heeft, door de opstandelingen tegen haar eigen ministerie, en tegen de door de Cortes aangenomen constitutie op te hitsen. De triump van *Saldanha* moet eene yreesselijke verwarring te Lissabon verwekt hebben, alwaar de constitutionnelen zich in grooten getale bevonden. Het is thans niet zeker, dat de partij van het Charter langen tijd de bovenhand behoude; want men heeft gezien hoe in dat land alles door coups-de-main geschiedt, en een nieuwe poging der constitutionneelen zal vermoedelijk de chartisten op hunne beurt omverre werpen.

Overigens is men het algemeen daarover eens, dat de invloed en het geld van Engeland de voornaamste hulp der Chartisten hebben uitgemaakt, en ofschoon de Engelsche dagbladen ontkennen eenige sympathie voor de Portugeesche opstandelingen te gevoelen, was het echter klaarlijk dat zij hunnen triump verlangden. Het belang van den Engelschen handel was daarmede gemeid, en de constitutionneelen hebben zich zoo weinig jegens de Engelsen gunstig gezind getoond, dat deze laatste gemelden zich gehaast hebben den terugkeer der Chartisten te bevorderen.

GRAVENHAGE, den 10den September.

Z. M. heeft den heer *Buddenbroek*, adjudant van Z. K. H. Prins *Albert van Pruisen*, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Naar men verneemt heeft de ridder *Sauvan*, oud-hoofd-officier in Fransche dienst, den Koning aangeboden het eerste gedeelte van de geschied- en krijgskundige bibliotheek, door de ridders *Sauvan* en *Listenne* vervaardigd. Na zich van het plan van dat werk en van het begin van deszelfs uitvoering verslag te hebben doen geven, en na deszelfs nut erkend te hebben, zoowel tot het onderrigt der officieren van alle rangen, als voor jonge lieden die de scholen en gymnasien bezoeken, heeft het Z. M. behaagd, een strekend bewijs van Hoogst-deszelfs tevredenheid, aan den ridder *Sauvan* te doen toekomen, onder bijvoeging, dat Z. M. er niet aan twijfelde, dat deze belangrijke verzameling in het koninkrijk zeer gewaardeerd zou worden, als dit in verschillende andere landen in Europa het geval geweest is.

— Dezer dagen is de Russische gezant aan ons hof, baron van *Maltitz*, van zijne reize naar buitenlands, om'er de baden te gebruiken, in deze residentie terug gekeerd.

DEVENTER, den 31sten Augustus.

Men verneemt met genoegen, dat voor weinige dagen de magtiging verleend is tot het oprigten eener naamlooze maatschappij, ten einde eene Stoombootvaart daar te stellen van Amsterdam naar Kampen en van daar langs den *Yssel* en den *Rijn* naar Keulen. Het daartoe reeds ingeschreven kapitaal, ten bedrage van 190,000 gulden, is door Z. M. den Koning welwillend met eene inschrijving van 10000 gulden vermeerderd geworden.

AMSTERDAM, den 10den September.

Beurs van 9 September.

Uitgezonden door den Koning van Spanje naar Oorlog en Marine ten in de provincie *Soria* en *Burgos* is alhier bekend; doch men heeft ook aan deze Oorlogsmagt geen gewigt, doordien men reeds zoo dikwijls door de *Christino's* generaal te leen gesteld is.

Onze binnenlandsche fondsen waren vast; alleen handelsmaatschappij ondervonden op nieuw eenen niet ongevoeligen schok.

Spaansche meerder gezocht, doch is zeer weinig daarin gedaan.

Russische en Oostenrijksche schuldbrieven onveranderd. Van Zuid-Amerikaansche waren *Columbianen* bijna $\frac{1}{2}$ pCt. hooger, doordien men weten wilde; dat van Londen een beter merk ontvangen was.

Blijvende prijzen ten 4 $\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{7}{8}$ à $\frac{1}{2}$; 5 pCt. 100 $\frac{1}{2}$ à $\frac{7}{8}$; kansbiljetten 22 $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; oud sijnicaat 93 $\frac{1}{2}$; 5 pCt. Oost-Indië 93 $\frac{1}{2}$; oude aandeelen handelsmaatschappij 155 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$.

Spanje. Ardoins 18 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$; onbepaalde stukken 17 $\frac{1}{2}$ à 18.

Rusland. Oude Russen 104 $\frac{1}{2}$, nieuwe 105; Russen van 1831 en 1833 96 $\frac{1}{2}$, Roebels 66 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{2}$.

Columbia 19 $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{8}$; Coupons 3 $\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{16}$.

Effecten-Societeit van 30 September.

Er waren heden geene tijdingen uit Spanje ontvangen; over Frankrijk wilde men weten; dat de markies van *Saldanha* te Lissabon binnengerukt was en de constitutie van don *Pedro* gepronclameerd had; intusschen wordt dit berigt zeer in twijfel getrokken, doordien wij uit Londen berigten van Lissabon van den 28sten Augustus hebben, welke daarvan niets melden.

Tot de volgende prijzen zijn verhandeld.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; handelsmaatschappij 155 pCt.

Spanje. Ardoins 18 $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ gebleven.

Mengtelwerk.

Provinciale Staten van Overijssel.

Overtuigd, dat eene regering bij vertegenwoordiging, zonder publieciteit, eene tegenstrijdigheid is, hebben wij vroeger een en andermaal de verhandelingen van de Staten van deze Provincie, door middel van dit blad, meer algemeen bekend gemaakt. Met genoegen zagen wij dat voorbeeld dit jaar gevolgd, met opzigt tot het verhandelde in de Staten van Gelderland, gelijk ook het *Algemeen Handelsblad* ons, vóór de vergadering van dit jaar, een overzicht heeft gegeven van het verhandelde der Staten van Holland in de zitting des vorigen jaars. Wij willen dus den ingeslagen weg blijven volgen en hierbij een kort overzicht geven van het verhandelde in de jongste vergadering van de Staten van Overijssel.

Als naar gewoonte werden de werkzaamheden geopend met het aanhooren van het verslag van Heeren Gedeputeerde Staten, nopens den staat der Provincie, met betrekking tot derzelve beheer, sedert de vorige vergadering. Dit verslag, hetwelk steeds gedrukt en aan de leden der vergadering wordt rondgedaald, handelt, even als vroeger, over de navolgende punten: *Bevolking, Ziekten en Geneeskundige hulp, Nationale Militie, Schutterijen, Kerkelijke Zaken, Onderwijs, Instellingen van Weldadigheid, Finantiën, Landbouw, Nijverheid, Rivieren, Vaarten en Wegen, Dijken, Waterleidingen, Veenderijen, Politie, Middelen van Vervoer, Rampen en Onheilen, Personeel der Staten en Personeel der Gemeente-Besturen*. Velen moze dit verslag eenigzins droog toeschijnen, ons blijft het zakelijke en bondige daarvan bevallen, ofschoon, wij mogen dit niet ontveinzen, wij gaarne daarin meerdere statistieke *donnees* zouden zien opgenomen, bij voorbeeld omtrent deze en gene artikelen van in- en uitvoer, meer bepaalde opgaven (in cijfers) omtrent de resultaten van deze en gene takken van nijverheid, de opbrengsten der verschillende belastingen, het getal en den aard der gepleegde misdaden en waabedrijven, enz. Want, ofschoon alle deze onderwerpen niet evenzeer een object van beheer van de Provinciale Staten zijn, kan echter geen van dezelve gezegd worden aan derzelve bemoeijing en toezigt vreemd te zijn. Van den inhoud van het onderwerpelijke verslag heeft meer bijzonder onze aandacht getroffen: dat de bevolking der Provincie gedurende het jaar 1836 wederom is vermeerderd met 1932 zielen; dat aan de vroeger voorgenomene oprigting eener Clinische school te *Deventer*, waartoe, van wege de Provincie, in de vergadering van 1836, niet zonder veel tegenstand, gedurende 20 jaren een jaarlijksch subsidie van f900 is verleend geworden, nog geen gevolg is gegeven, terwijl wij in het zelfde verslag tevens lezen, dat in het vroeger bestaan hebbend gebrek aan genees-, heel- en verloskundige hulp merkkelijk is voorzien, zoodat de oprigting der bedoelde school thans vooral minder raadzaam toeschijnt; dat in eenige gemeenten het vereischt getal militiens, wegens gebrek aan beschikbare nummers, niet heeft kunnen worden geleverd; dat desniettegenstaande allen met bereidwilligheid aan de hen opgelegde verplichting hebben voldaan; dat niettegenstaande den vermeenden geringen gang van alle takken van nijverheid, het getal der huishoudende armen, in 1836, 328 meer bedroeg dan in 1835; dat de opbrengsten van diverse markt- en andere wege, alhier, hoven en boezems, welke gevestigd waren op 1832, 200,000 bedroegen, 357,195; dat hoezeer de *landbouwen* nogt geen verhouding staan tot de zware lasten, waaronder de landbouwende klassen en landeigendommen gedrukt gaan, de prijzen van het korn van 1835 tot 1836 wederom eenigzins gezeten zijn, namelijk van een mud tarwe, rogge, garsi, boekweit en haver, te zamen genomen, van f20,71 $\frac{1}{2}$ tot f22 56, zoodat de uitkomst van de avel van den 29sten December 1835, houdende de instelling van een matig inkomend regt op de granen, wel degelijk aan de verwachting der gematigde voorstanders daarvan beantwoordt; dat door het gemeentelijk en de verschillende plaatselijke besturen eene bij-

zondere zorg wordt gewijd aan de verbetering van rivieren, vaarten en wegen; en dat deze zorg zich nog verder zal uitstrekken. Wij kunnen bij deze gelegenheid niet nalaten den wensch te uiten, dat deze of gene boekhandelaar moge ondernemen om jaarlijks de verslagen van de Gedeputeerde Staten der verschillende Provinciën gezamenlijk, in eenen geschikten, goedkoop vorm, uit te geven, ten einde de kennis des lands zich meer algemeen onder de ingezetenen moge verspreiden. — Na het aannemen van het gedaan verslag voor kennisgeving, zijn achtereenvolgend de navolgende onderwerpen behandeld.

I. *Begrooting van de kosten van Bestuur der Provincie voor den Jare 1838.* Dezelve is, zonder eenige aanmerkingen, tot een bedrag van f 61532,50 aangenomen.

II. *Algemeene begrooting van middelen en behoeften der Provincie voor de dienst van 1838.* Ook deze is, na eenige wijzigingen en onder vermindering van sommige posten van uitgaaf, aangenomen. Bij deze gelegenheid is door een der leden bij Heeren Gedeputeerde Staten met nadruk aangedrongen, om jaarlijks te laten drukken en vóór de Vergadering aan de leden ronddeelen, een gedetailleerd overzicht van de, in het vorig jaar, gedane ontvangsten en uitgaven, en wel zoodanig ingerigt, dat daarbij gesplitst worden de ontvangsten en uitgaven van de drie loopende dienstjaren, waardoor men, na verloop van drie jaren, na het arresteren van elke begrooting, een duidelijk inzicht van de resultaten daarvan zoude hebben en hiermede tevens langzamerhand helder in den staat van de financiën der Provincie zien. Dat hierdoor op het eerst het vertrouwen tusschen de Staten en derzelver gecommiteerden zoude worden bevorderd, en dat alleen, onder zoodanige omstandigheden, de Staten zouden kunnen verantwoord, om aan hunne commissie de noodige gelden tot buitengewone werken, welke de belangen der Provincie schijnen te vorderen, toe te staan: behoudende de spreker zich voor, om, bijaldien H. H. Gedeputeerde Staten zwaarigheid mogten maken in dezen maatregel te treden, in eene volgende zitting een voorstel daaromtrent aan de vergadering te doen. — Overigens dient hier opmerking, dat de ontwerpen der begrootingen voor deze Provincie reeds gedurende eenige jaren zijn gedrukt geworden en vóór de vergadering aan de leden medegedeeld, zoodat, in zoo verre, deze Provincie niet door die van *Gelderland* is voorgegaan.

III. Wordt besloten het onderhoud van de brug over de *Lende* te *Kuinre*, tegen eene uitkeering van f 2000 — aan de Provincie, van het domein over te nemen.

IV. Een voorstel van de H. H. Gedeputeerde Staten, om de door eenige marken verschuldigde dijkslasten te kapitaliseren, en dit kapitaal om te slaan over de eigendommen in de gedachte marken, wordt aangenomen.

V. In een voorstel van de H. H. Staten van *Gelderland*, ter gemeenschappelijke oprigting van een krankzinnigen-huis, wordt besloten niet te treden, uit hoofde men de behoefte daaraan niet inziet. Bij het bestaan van het uitmuntend ingerigt gesticht van dien aard te *Utrecht*, onder opzicht van den Hoogleraar *SCHROEDER VAN DER KOLK*, en van een dergelijk mede tamelijk wel ingerigt gesticht voor de middel- en lagere volksklassen te *Deventer*.

VI. Worden H. H. Gedeputeerde Staten gemachtigd tot het doen verbeteren van een gedeelte van den weg tusschen *Zwolle* en *Hasselt*, en daartoe te negotieeren ten laste der Provincie tot een bedrag van f 32000 — toe, tegen eene cente van $4\frac{1}{2}$ pCt., na het uitvoeren van welk werk een geregelde paan- en grindweg zal bestaan van *Zwolle* over *Hasselt*, *Zwartsluis*, *Vollenhove* en *Blokkzijl* naar *Kuinre*.

VII. Op een rekest van eenige molenaars te *Zwolle*, strekkende ter verandering van het provinciaal tarief van het maalloon van koor, wordt besloten dit tarief voor de steden *Zwolle*, *Deventer* en *Kampen* op te heffen, en dit onderwerp aan de eigene beschikking van de regeringen dier steden over te laten: wordende de H. H. Gedeputeerde Staten verzocht het tot een onderwerp hanner bepaalde overweging, tegen de vergadering van het volgend jaar, te maken of dit zelfde beginsel niet voor eene algemeene toepassing vatbaar zoude zijn, aangezien er geene bijzondere redenen schijnen te bestaan om dezen tak van nijverheid meer dan eenige andere te tarifieren, te meer dewijl men zich bekendelijk op onderscheidene plaatsen aan het bestaand tarief niet houdt.

VIII. Op een verzoek van de stad *Deventer* om een Provinciaal subsidie ter verbetering van de *Schipbeek* bij *Deventer* en van de *Regge* bij *Goor*, wordt besloten, te verklaren dat de Staten bereid zijn, om tot de bedoelde verbeteringen eenen onderstand te verleenen, en wel in evenredigheid tot de het vorig jaar toegezegde subsidie aan eene vaart van *Zwolle* naar de *Hanoversche* grenzen.

IX. Wegens de spoedig op handen zijnde invoering van de organisatie der Regterlijke magt, wordt besloten de noodige stappen te doen bij het algemeen bestuur ter bouwing van het vereischt lokaal voor het Provinciaal Geregts-hof, en daartoe eene bijdrage van wege de Provincie aan te bieden, gelijk daartoe mede van wege de stad *Zwolle* eene bijdrage is aangeboden.

X. Wordt gearresteerd een nieuw reglement op de schoolgelden en de bezoldiging der onderwijzers in de kleine steden en gemeenten ten platten lande in deze Provincie. De hoofdstrekking van dit reglement is om alle ouders, naar gelang van hun vermogen, wegens hunne kinderen van 6 tot 12 jaren met een zoogenaamd schoolgeld te belasten, waartegen de kinderen kosteloos onderwijs genieten, en welk reglement in dezels toepassing onder anderen dit rekest dat schijnt te zullen hebben, dat de bezoldiging der onderwijzers voor de eene helft zal komen ten laste der schoolpligtige kinderen, en voor de andere helft ten laste van de geheele gemeente. Het concept van dit Reglement was vroeger gedrukt en aan de leden rondgedeeld, en is voorts artikelsgewijs besproken en vastgesteld.

XI. Op een rekest van eenige voorlieden, houdende bezwaren over het bestaan in onderscheiden steden en dorpen van zoogenaamde straat- en weggallen, van de betaling waarvan de ingezetenen zelfs die steden en dorpen vrij zijn, wordt besloten Z. M. te verzoeken, de verleende concessien tot het heffen der gezegde straat- en weggallen in te trekken. Bij de discussie over dit onderwerp werd door onderscheidene leden zeer aangedrongen op eene stipte naleving van art. 157 der grondwet, houdende dat de plaatselijke belastingen niet den vrijen in- en doorvoer van producten van den grond of de nijverheid van andere plaatsen, boven die van de plaats zelve, waar de belasting wordt ge- legd, mogen bezwaren.

XII. Eindelijk is de vergadering overgegaan ter vervulling van de bestaande vacatures in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door de afzending van den heer Mr. R. S. VAN DER GRONDEN, en in het collegie van H. H. Gedeputeerde Staten door de afzending van de Heeren R. F. G. BARON BENTINCK TOT SCHOONHETEN en J. VAN DE POLL JZ. en zijn de afgetredene heeren allen weder ingekozen, namelijk de heer VAN DER GRONDEN met 56 stemmen van de 57 presente leden, de heer BENTINCK met 52 en de heer VAN DE POLL met 40 stemmen.

Door den heer gouverneur is aan de vergadering nog medegedeeld, dat het plan eener vaart van *Zwolle* naar de *Hanoversche* grenzen, in de uitvoering waarvan de vergadering en de provincie in het algemeen zoo veel belang stellen, nog geene uitvoering had mogen erlangen, dewijl het Nederlandsch gouvernement begrepen had, hetzelve aan de regering van *Hanover* te moeten mededeelen, omdat, volgens het bestaand plan, deze vaart water uit de rivier den *Dinkel* zal ontvangen, en deze rivier gedeeltelijk door *Hanover* loopt; dat dien ten gevolge Z. H. Ed. Gestr. aan het hooge gouvernement had voorgesteld, om aanvankelijk de gedachte vaart tot aan den *Dinkel* te laten uitvoeren: zijnde het aan Z. H. Ed. Gestr. bij gedaan onderzoek gebleken, dat ook, zonder water uit den *Dinkel*, het bedoeld project, zeer wel was te verwezenlijken, welke gedachte mededeelingen met zeer veel genoegen door de vergadering werden ontvangen.

Eenige punten van minder belang heeft men gemeend te mogen voorbij gaan. Alleen zij hier nog aangeteekend, dat de vergadering reeds met den vijftien dag na de opening is gesloten; dat, om tot dit resultaat te komen, men op den laatsten dag van 's morgens te 10 uren tot 's avonds te 5½ uren aanhoudend heeft moeten vergaderen, terwijl het geene opmerking zal behoeven, dat, bij zoodanige bespoediging, het onderzoek en de behandelingen, zoo van de belangen der provincie in het algemeen; als van de voorgedragene zaken in het bijzonder, schijnen te moeten lijden.

B E R I G T.

De Doctor en Professor HEINE, stichter en bestuurder van het eerste Orthopedische Instituut te *Wurzburg*, mitsgaders van de eerste Orthopedische Zeebad-Inrigting te *s Gravenhage*, wenscht zich zelve geluk, dat de beschouwingen over den aard en de eigenschappen der menschvernietende choléra-plaag en de daarop toepasselijke therapie, door welke zij zeker en spoedig kon genezen worden, zoodanig als die beschouwingen ontwikkeld zijn in zijnen brief, dien hij in Julij 1832, onmiddellijk na het doordringen der Aziatische choléra in *Holland* en wel in het Visschers- en Badorp *Scheveningen*, in de nabijheid van zijn Instituut, door den druk in de *Hollandische* en *Hoogduitsche* taal, bij *Duitsche* en *Hollandische* Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld had, thans in het jaar 1837 in de beschaaftste landen erkend en aangenomen zijn. — Dit blijkt uit een in de *Prussische Staats-Courant* van den 21sten Augustus laatstleden geplaatst bericht van eenen geneesheer, die aan het hoofd van een choléra-hospitaal te *Warschau* stond, werwaarts Professor HEINE, in het laatst van December 1836, ten bedoelden brief over de choléra aan de Hooge Keizerlijke en Koninklijke Russische regering had verzonden en waarop hij, na verloop van drie maanden, van Z. D. den heer generaal-veldmaarschalk en gouverneur-generaal Prins von PASKEWITZ, een alderminzaamst schrijven ontving, houdende dat dit vertoog, betreffende de choléra, aan de medicinale autoriteiten tot onderzoek en beoordeeling was overgegeven, en dat deze de daarin ontwikkelde gezigtspunten, door de aldaar gedane waarnemingen, bevestigd hadden gevonden; terwijl zulks thans nog nader door het gezegde bericht bekrachtigd wordt. — Professor HEINE doet het bedoelde goedkeurend antwoord van Zijne Hoog-Vorstelijke Doorluchtigheid, den generaal veldmaarschalk von PASKEWITZ, aan de Redactie van dit dagblad toekomen; zijnde wijders de aangegevene oogpunten nog bekrachtigd door 49 antwoorden van de hoogste staats-ambtenaren, als mede van verschillende wetenschappelijke collegiën, en van velen der beroemdste geneeskundigen, bij gelegenheid dat hij de in gemelden brief over de choléra vervatte beschouwingen, op het einde van 1836, nog nader uiteenzet had door het in het licht gegeven eerste deel van zijne uit drie gedeelten bestaande verhandeling over de Aziatische choléra (1), en op die wijze zijn dan nu de beschouwingen van den schrijver omtrent de genezing dezer ziekte, ook reeds door gelachte hooge personen en collegiën, voldoende erkend en naar waarde geschat.

Het onderstaande Postscriptum is door Professor HEINE gevoegd onder den brief, ten geleide van bovengemeld vertoog over de choléra, hetwelk hij in December 1836 en in Januarij 1837 aan alle burgemeesters en natuurkundige collegiën in het Koninkrijk *Bejeren*, waar toen de choléra heerschte, en even zeer aan alle dergelijke autoriteiten in de verschillende hoofdsteden van *Duitschland*, heeft toegezonden.

P. S. Het bedoelde prophylactische beginsel is bij de choléra, wegens desze f. werking en gevolgen, het zekerste en gemakkelijkste. Ten einde zich, ook als leek, van deszels vollen invloed, te bedienen, behoorde men, daar niet in ieder huis altijd een geneesheer tegenwoordig kan zijn, te zich daarvan overtuigd te houden, dat het beletten der stichtstof, om zich in den mensch vast te zetten en het onderdrukken der-

(1) Zie den Brief over de choléra, benevens de verhandeling dienangaande, bij den Boekhandelaar *MARKS*, te *Bonn*.

... van een oogenblik afhangt; zo in elk grooter huis, dat de laatste de gelegenheid aanbiedt, eene bad-inrigting te hebben, die enkel uit een ketel voor het warme water en eene badkuip bestaat.

Voordra dan een lid van het huisgezin, in den tijd dat de cholera heerscht, eene verandering in zijne gezondheid ontwaart, begeve hij zich dadelijk naar bed, drinke eene groote hoeveelheid camillen en wies, neme zoo spoedig mogelijk een warm met zeep, zout of mosterd gemengd bad en keere daarna wederom in het bed terug en behoort uit te wasemen (2). Op die wijze zal niemand ernstig ziek van de cholera worden, want de geneeskundige zelf kan ook in de eerste oogenblikken niets beters doen, terwijl intusschen tijd is gewonnen, hetgeen hier de hoofdzaak is.

(2) Zie in het 1ste gedeelte der verhandeling over de cholera bladzijde 11-13, intusschen in het 2de gedeelte of aanhangsel bladz. 10-14 de beschrijving van deze klaarblijkelijk in de laatste stadiën hebbende cholera ziekte en dezelver geneezing, zoo als zij door den schrijver behandeld en even gelukkig als spoedig ten einde gebragt is; hetwelk een voldoende grondslag oplevert voor een zeker werkend therapeutisch stelsel, dat in alle graden dezer ziekte dezelfde aanwending vindt.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 10 Sept. 3 El 2 Palm 9 Duim; gewassen 14 Duim gevallen 0 D.
Den 11 Sept. 3 El 1 Palm 8 Duim; gewassen 9 Duim gevallen 11 D.

Advertentiën.

Heden overleed, in den onderdom van 77 jaren, zeer onverwacht, onze veel geachte Vader de Wel Edele Heer **T. A. CO SCHELTEMA**.

Lanzier bij ARNHEM, den 7den September 1837.

S. P. SCHELTEMA,
Med. Doctor.
Mede uit naam mijner Broeder en Zusters.
Benige Kennisgeving.

§ † § De Notaris **Mr. J. NIJHOFF** te Arnhem, q. q. zal, op den 28sten September en 12den October 1837, telkens des avonds ten 6 ure in het Zwijnshoofd te Arnhem, in het openbaar veilen en verkoopen:

1. Een hecht en sterk **HUIS** en **ERVÉ**, in de Duitsche Steeg te Arnhem, Wijk C. No. 118, Kadaster Sectie O. No. 1666, tusschen den Heer **VAN DEN BOR** ter eene, en de Erve Mevrouw **DE DOUARIERE BENTINCK** ter andere zijde; te aanvaarden met den 1sten November aanstaande.
2. Zifplaatsen in de Grooté Kerk te Arnhem, Noorder Middenpand, 13de Bank, 5de en 6de plaats, te aanvaarden dadelijk na den toelag.

Nadere informatiën bij genoemden Notaris **NIJHOFF**, en kunnende het huis dagelijks worden bezigtigd.

† † † De Notaris **A. L. DE KRUIJFF** te Voorst, zal, aan de Gietelsche Brouwerij aldaar, op den 20sten September 1837, doen inzetten, en den 4den October daaraan, telkens des voormiddags om 10 ure, finaal verkoopen:

1. Eene **KATERSTEDE** de **Kommerskolk** genaamd, onder Voorst gelegen, bestaande in een **HUIS** met aangelegen **HOF-BOUW**- en **WEILAND**, ongeveer groot 31 Bunders.
2. Een **AKERMAL** en **DENNEN-BOSCH**, gelegen in den Halmer, onder Voorst, groot circa 2 Bunders.
3. Een stuk **BOUWLAND**, mede in den Halmer gelegen, groot circa 2 Bunders.

Nadere informatiën, ook ten aanzien der veil-conditiën zijn te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

† † † Op Donderdagen den 21sten September, en 5den October 1837, telkens des voormiddags om tien ure, zal op het Gemeentehuis te 's Heerenberg, met genot van hooggelden, in **Massa's** en in **Perceelen**, bij inzet en toelag, in het openbaar geveild, en, genoeg geldende, verkocht worden:

De **HEERLIJKHEID Millingen**, met de daartoe behorende **HEERLIJKE REGTEN**, **TIENDEN**, **THIJNSEN** en **UITGANGEN**, **ZALMVISSCHERIJ**, **RIVIER-VEREN**, **BOUW**- en **WEIDELANDEN**, in het geheel groot ruim 79 Bunders, alles te zamen berekend op een jaarlijksch inkomen van f2402-93.

De uitkomst van deze verkoop zal, op den 15den September en 29den October, tegen betaling van 25 Cents, verkrijgbaar zijn: te Arnhem bij de Notarissen **Mr. J. NIJHOFF**, en te Millingen bij de Notaris **Mr. J. G. O. A.** op dien dag of, tot op den 1sten October toe, met de begaafden op de plaatsen zelve aanwijzing doen zal; terwijl mede de denkwaaide voorwaarden van verkoop, zullen kunnen worden ingezien.

LEES HIER.

Men biedt **UIT DE HAND TE KOOP**: eene aanzienlijke hoeveelheid **EIKEN-** en **ELZEN-HAKHOUT**, bijzonder geschikt tot kribwerk. Te bevragen bij den Heer Burgemeester **F. H. N. S.**, te Bennekom.

Verkoop van Paarden.

Op Vrijdag den 15den September 1837, des middags ten 12 ure, zal men, ten huize van den Kastelein **J. P. FLORUSSEN**, op de Steenstraat te Arnhem, publiek voor contant geld verkoopen eenige op reform gestelde **PAARDEN**, van de Afdeling Karsassiers No. 1, nog zeer goed geschikt voor **TREK-** en **WERK-PAARDEN**; een uur voor den verkoop, ter plaatse voornoemd, te zien.

† † † Tot bijwoning van den woortgezetzten Cursus van **TUURKUNDIGE LESSEN**, welke van wege het **Physisch-Gezelschap**, tot Nut en Vergoeding door den Heer **W. KNOOP** gegeven wordt, is, tegen primo October aanstaande, weder de gelegenheid open gesteld.

Nadere inlichtingen ten aanzien der voorwaarden enz., zijn te bekomen bij gemelden Heer **W. KNOOP** te Arnhem, den 8sten September 1837.

† † † Un homme de 36 ans, d'une famille respectable, et connaissant les langues Française, Hollandaise, Allemande et Latine, désirerait se voir employé dans une maison de commerce ou d'éducation, ou comme surveillant. s'adresser par lettres affranchies aux initiales **E. & M. M. MIELENS** Comp., Fabricans Carrossiers à Arnhem.

§ † § De Ondergeteekende, vernomen hebbende, dat de Heer **C. DE HAAS**, Logementhouder in de Zon alhier, zich niet ontzien heeft, om op de aankomende stoombooten aan de reizigers te vertellen, dat er in het Logement het Zwijnshoofd, geen plaats meer was om te kunnen logeren, ten einde langs dien weg de Reizigers tot zich te trekken, — meent het aan zich zelven, zoo wel als aan zijne geëerde begunstigers verplicht te zijn, te berichten, dat genoemde Heer **DE HAAS** geenszins tot het doen van zulke boodschappen was gerechtigd, terwijl hij verzocht wordt zich voortaan van dezelve te onthouden.

Arnhem, den 11den September 1837.

S. D. SANDERSLEBEN.

**NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.**

Dienst tussehen Rotterdam, Arnhem en Keulen,
Voor de Maand September 1837.

Van Rotterdam naar Arnhem, den 12, 13, 14, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 28 en 29 des morgens ten 7 ure.
Van Arnhem naar Keulen, den 14, 19, 24 en 29 des morgens ten 6 ure.
Van Keulen naar Arnhem, den 16, 21 en 26, des morgens ten 7 ure.
Van Arnhem naar Rotterdam, den 13, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 27, 28 en 30.

* * De Boekhandelaar **NIJHOFF** te Arnhem geeft uit en heeft alom veraonden:

1. **GEDICHTEN** van **A. C. W. STARING**, tertweede uitgave bijeenverzameld en verbeterd. Derde en vierde stuk. De prijs van ieder is f 1.50. In deze stukjes, waarmede nu de bevallige dichtbundel geheel compleet is, vindt men des geachten schrijvers **Mengeldicht**, **Brieven**, **Kerkgezangen**, **Zangstukken**, **kleine Liederen**, **Jamben** en **Puntgedichten**. Complete Exemplaren zijn nog te bekomen a f 6.-
- II. **KLEINE VERHALEN** door **A. C. W. STARING**; gr. oct. prijs f 2. Inhoud: 1.°) het St. Nikolaas gevecht, 2.°) Uther, 3.°) de Wittewijven-kuil, 4.°) het Wilhelms te Eede, 5.°) Steven en zijn Pleegsoon, 6.°) Wolfers Swaertvegher, 7.°) Nikolaas de Notaris. — Deze verhalen zijn juist het tegenovergestelde van de gedrochtelijke voorbengelen van buitenlandsch vernuft, waarmede men onzen vaderlandschen grond overstroomt; maar, even daardoor, meer overeenkomstig ons volkskarakter, niet beledigend voor ons gevoel noch kwetsend voor onze zeden.

* * Bij **W. VAN BOEKEREN**, is gedrukt en alom te bekomen:

1. **WANDELINGEN** door Brussel en een gedeelte van België in 1836. Reis-Tafereelen, Historische Herinneringen en Volks-Overleveringen, door **Mr. A. W. ENGELBACH** met platen f 3.90.
2. **G. P. DINTERS GEDACHTEN** en **BEELEDEN** van het Heilige, Ware en Echte Oit het Hebreeusch door **A. C. VAN ELDER**, Predikant te Millingen, f 1.10.
3. **MARCO VISCONTI**, door **T. GROSSI**. Naar het Italiaansch, 2 deelen met vignet a f 6. Men zie voor dezen roman de aanprijzende beoordeeling in de Vaderl. Letteroefen. van Juli.
4. **SCHETSSEN** en **TAFEREELN** van Zuid-Afrika, door **T. PRINGLE**. Uit het Engelsch, met plaat a f 4.80.

Over deze reis leze men de gunstige en uitvoerige aanprijzing in de Vaderl. Letteroefen. van September.